
Generelle bestemmelser

1	HENSIKT OG OMFANG	2
1.1	Regelverkets enkelte deler.....	2
2	GYLDIGHET	3
2.1	Dispensasjon fra teknisk regelverk.....	3
2.2	Dispensasjon fra forskrifter	3
3	NORMGIVENDE REFERANSER	4
4	GODKJENNING AV TEKNISKE KOMPONENTER OG SYSTEMER	6
5	KRAV TIL KOMPETANSE	7
6	DOKUMENTASJON	8
6.1	Krav til dokumentasjon	8
6.2	Krav til håndtering og utforming av teknisk dokumentasjon	8
6.2.1	Krav til utforming av tegninger	8
6.2.2	Krav til utforming av dokumenter	11
6.2.3	Godkjenning og ajourføring av systemtegninger	13
6.3	Endringer.....	13
7	GODKJENNING, AKSEPTANSE.....	14
7.1	Krav til kvalitetssikring	14

1 HENSIKT OG OMFANG

Denne boken inneholder regler for bygging av lavspenningsanlegg. Den er koblet til nasjonale og internasjonale standarder der dette er styrt ved lov, norm og avtaler.

All prosjektering og utarbeiding av planer skal følge det til enhver tid gjeldende plansystem.

1.1 Regelverkets enkelte deler

Regelverket inneholder følgende hoveddeler:

Forord	INFORMATIV
Generelle bestemmelser	NORMATIV
Definisjoner, forkortelser og symboler	NORMATIV
Generelle tekniske krav	NORMATIV
Sporvekselvarme	NORMATIV
Togvarme	NORMATIV
Belysning	NORMATIV
Reservestrømsystemer	NORMATIV
Strømforsyning	NORMATIV
Øvrige lavspenningsinstallasjoner	NORMATIV
Vedlegg, spesifikke anlegg og produkter	INFORMATIV ¹

¹ Vedleggene inneholder blant annet beskrivelser av "typegodkjente" anlegg og systemer, men også utdypninger og forklarende tekster. Der "typegodkjente" anlegg og systemer prosjekteres, bygges eller vedlikeholdes skal vedleggene gjelde som normgivende, og beskrivelse i det aktuelle vedlegget skal derved følges. Vedlegg (tabeller, instruksjoner, prosedyrer, data) som det konkret henvises til i reglene, skal også følges, og derved betraktes som om det er en del av det normgivende regelverket.

2 GYLDIGHET

Regelverket skal tas i bruk fra utgitt dato. Med mindre det foreligger en særskilt avtale skal dette regelverket gjelde foran andre tekniske retningslinjer. Reglene gjelder for all produksjon av jernbaneanlegg.

2.1 Dispensasjon fra teknisk regelverk

Tabell 2.1 viser verb som er benyttet, og hvordan disse skal forstås.

Tabell 2.1 Myndighet til å gi dispensasjon

	Verb	Myndighet til å gi dispensasjon
Krav	<i>skal</i>	Krav som ikke er gjenstand for avviksbehandling innen Jernbaneverket
	skal	Infrastrukturdirektør
Anbefaling	bør	Infrastruktureier
Mulighet/alternative løsninger	kan	Infrastruktureier

Dispensasjon kan gis under følgende forutsetninger:

- Det skal påvises og dokumenteres teoretisk, erfaringsmessig eller ved forsøk at avvik fra krav og anbefalinger gir et akseptabelt sikkerhets- og pålitelighetsnivå.
- Avvik fra krav og anbefalinger angis i sluttokumentasjon/anleggsdokumentasjon.

2.2 Dispensasjon fra forskrifter

Ved avvik fra offentlige forskrifter *skal* det søkes gjeldende myndighet om dispensasjon. Dispensasjonssøknadene *skal* sendes via Jernbanedirektøren.

3 NORMGIVENDE REFERANSER

Regelverket inneholder daterte og ikke daterte referanser til normgivende dokumenter. Det er henvist til dokumentene på hensiktsmessige steder og publikasjonene er listet under. For daterte referanser, eller publikasjoner merket med revisjonsnummer gjelder utgaven som er beskrevet. For referanser som ikke er datert eller merket gjelder siste utgave av publikasjonen som det er referert til.

Jernbaneverkets regelverk

[JD 5xx]	Teknisk regelverk. Det vises til [Kap.1 avsnitt 2]
[1B-Pr]	Prosjektstyringshåndbok.
[1B-HMS]	HMS håndbok. Utgitt av Jernbaneverket

Produkt- og elektrisitetstilsynet (PE)

[FEL]	Forskrifter om Elektriske Lavspenningsanlegg
[FEA-F]	Forskrifter for Elektriske Anlegg - Forsyningsanlegg
[FSH]	Forskrift om Sikkerhet ved arbeid i og drift av Høyspenningsanlegg
[FSL]	Forskrift om Sikkerhet ved arbeid i og drift av Lavspenningsanlegg
[FKE]	Forskrifter om kvalifikasjoner for elektrofagfolk
[FEU]	Forskrifter om elektrisk utstyr

Norsk elektroteknisk komite [NEK]

[NEK 400]	Elektrotekniske lavspenningsanlegg – Installasjoner
-----------	---

Lyskultur

[Luxtabel]	Veiledning, belysningsstyrker, blendingskrav m.m
[Nødllysanlegg]	Veiledning om prosjektering, drift og vedlikehold av nødllysanlegg

International Electrotechnical Commission (IEC)

[IEC 68-2-1]	Environmental testing. Part 2: Tests - Test A: Cold
[IEC 68-2-2]	Environmental testing. Part 2: Tests B: Dry heat
[IEC 68-2-6]	Environmental testing. Part 2: Tests - Test Fc: Vibration (sinusoidal)
[IEC 68-2-14]	Environmental testing. Test N: Change of temperature
[IEC 68-2-30]	Environmental testing. Test Db and guidance: Damp heat, cyclic (12+12-hour cycle)
[IEC 68-2-32]	Environmental testing. Test Ed: Free fall
[IEC 68-2-52]	Environmental testing. Test Kb: Salt mist, cyclic (sodium chloride solution)
[IEC 60331]	Tests for electric cables under fire conditions - Circuit integrity
[IEC 60332]	Tests on electric cables under fire conditions
[IEC 529]	Degrees of protection provided by enclosures (IP Code)

Norsk standardiseringsforbund

[NS 1540]	Atmosfæriske tanker av stål for lagring av B- og C- væsker - Liggende, sylindriske tanker 1,2 til 50 kubikkmeter for nedgraving
[NS 1543]	Oljetanker av stål - Rektangulære innendørstanker
[NS 1978]	Uorganiske belegg - Sinkbelegg påført ved stykkvis varmforsinking - Generelle opplysninger og krav
[NS 3421]	Beskrivelsestekster for installasjoner - Tekniske bestemmelser - Spesifiserende tekster

Generelle bestemmelser

CENELEC European Standards (EN)

[EN 50081-2]	Electromagnetic compability - Generic emission standard -- Industrial environment
[EN 50082-2]	Electromagnetic compability - Generic immunity standard -- Industrial environment
[EN 50160]	Voltage characteristics of electricity supplied by public distribution systems
[EN 50122-1]	Railway applications – Fixed installations – Part 1: Protective provisions relating to electrical safety and earthing
[prEN 50121]	Railway applications – Electromagnetic compability

4 GODKJENNING AV TEKNISKE KOMPONENTER OG SYSTEMER

For systemer og komponenter der Jernbaneverket Infrastruktur har utgitt tekniske spesifikasjoner skal disse følges ved alle innkjøp til det offentlige jernbanenettet.

Systemer og komponenter som kan påvirke sikkerheten og tilgjengeligheten i infrastrukturen skal godkjennes av Jernbaneverket Infrastruktur.

Følgende systemer og komponenter kreves godkjent:

Systemer:

- Sporvekselvarme
- Nødlys i tunneler
- Togvarme

Komponenter:

- Nødlysarmatur i tunnel (ledelys og markeringslys)
- Alle komponenter som skal festes/monteres på skinne og/eller i sporet
- Reservestrømstransformatorer (15 / 0,23 kV, 16²/₃ Hz)
- Togvarmepost
- Togvarmekabel
- Togvarmestikker

5 KRAV TIL KOMPETANSE

Det skal stilles krav til dokumentert kunnskap eller kompetanse på alle nivå i organisasjonene som deltar i prosjekterings- og byggeprosessen.

Oppdragsgiver skal sikre at utførende enheter har den nødvendige kompetanse i henhold til det oppdraget som skal utføres. Prosjekterende og utførende enheter skal overfor oppdragsgiver kunne dokumentere at de oppfyller kravene til kompetanse.

Det skal benyttes fagfolk med kvalifikasjon i henhold til [FKE].

Utførende enhet skal ha en person med kvalifikasjoner som tilfredsstillende krav til "elektroinstallatør gruppe L" i henhold til [FKE]. Elektroinstallatør skal kunne dokumentere kunnskap om følgende forskrifter og regelverk:

- Forskrifter: [FEL], [FKE] og [FSL].
- Regelverk: JD 543, 544, 545, JD 510.

Den utførende enhet skal sette seg inn i og følge Jernbaneverkets regelverk for arbeider på Jernbaneverkets grunn.

6 DOKUMENTASJON

Utførende enhet skal, før bygging igangsettes, ha tilstrekkelig underlag til å kunne bygge anlegget ut fra den dokumentasjon som foreligger etter ferdig prosjektert anlegg.

Avvik fra prosjekterte planer skal avklares med gjeldende godkjennings-myndighet før utførelse. Oversikt over alle avvik inkludert nødvendig dokumentasjon i forbindelse med godkjenning av avvikene skal fremkomme i sluttdokumentasjonen.

Utførende enhet skal utstede samsvarserklæring som bekrefter at anlegget er bygd i henhold til prosjekterte planer og andre gjeldende krav som utførende enhet må forholde seg til.

Eier av anlegget skal kontrollere at all nødvendig dokumentasjon er tilgjengelig og oppdatert slik anlegget er bygget ved overtagelse.

Banedatabank

Alle data som kreves registrert i den sentrale databasen for det offentlige jernbanenettet (Banedatabanken) skal registreres senest én måned etter at anlegget er satt i drift . Registeret skal om nødvendig oppdateres etter godkjent overtagelse av anlegget.

6.1 Krav til dokumentasjon

Det *skal* utarbeides eller innhentes teknisk dokumentasjon for alle systemer og komponenter som blir prosjektert. Dokumentasjonen bør bekrefte at de kravene som er angitt i spesifikasjonen er oppfylt.

6.2 Krav til håndtering og utforming av teknisk dokumentasjon

All teknisk dokumentasjon som er relevant for drift og vedlikehold av jernbaneverkets infrastruktur skal håndteres gjennom Jernbaneverkets dokumenthåndteringssystem ProArc. Dokumentasjonen skal utformes etter godkjente maler der dette finnes. Dokumentasjonen skal foreligge på digital form i samsvar med Jernbaneverkets IT-plattform.

6.2.1 Krav til utforming av tegninger

6.2.1.1 Størrelser og layout på tegneark

Tegningene skal utformes etter [NS EN ISO 5457] unntatt for enkelte tegningstyper der størrelse og layout er fastsatt i egen mal. Ved slike tilfeller skal malen for den aktuelle tegningstypen benyttes.

6.2.1.2 Bokstaver og tall

Bokstaver og tall på tegninger skal påføres i henhold til [NS 1403].

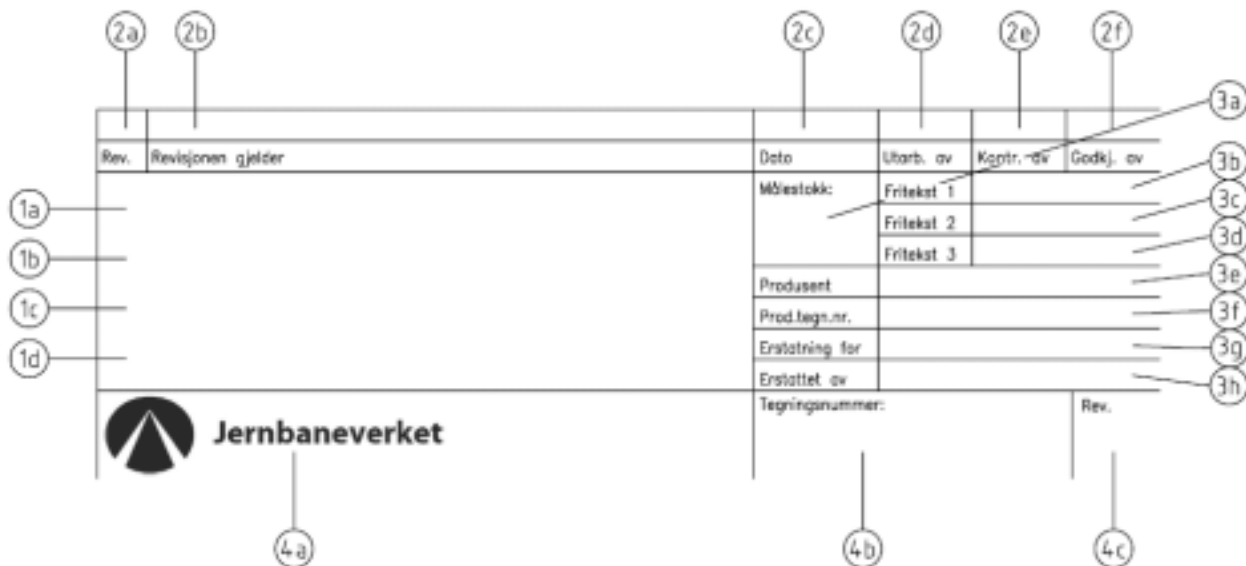
6.2.1.3 Symbolbruk

På skjematisk tegninger der Jernbaneverket har satt krav til jernbanespesifikke symbolers utførelse skal disse nyttes. For symboler som Jernbaneverket ikke har satt krav til eller som ikke er jernbanespesifikke skal symbolet utføres i henhold til aksepterte standarder for fagområdet der slike finnes.

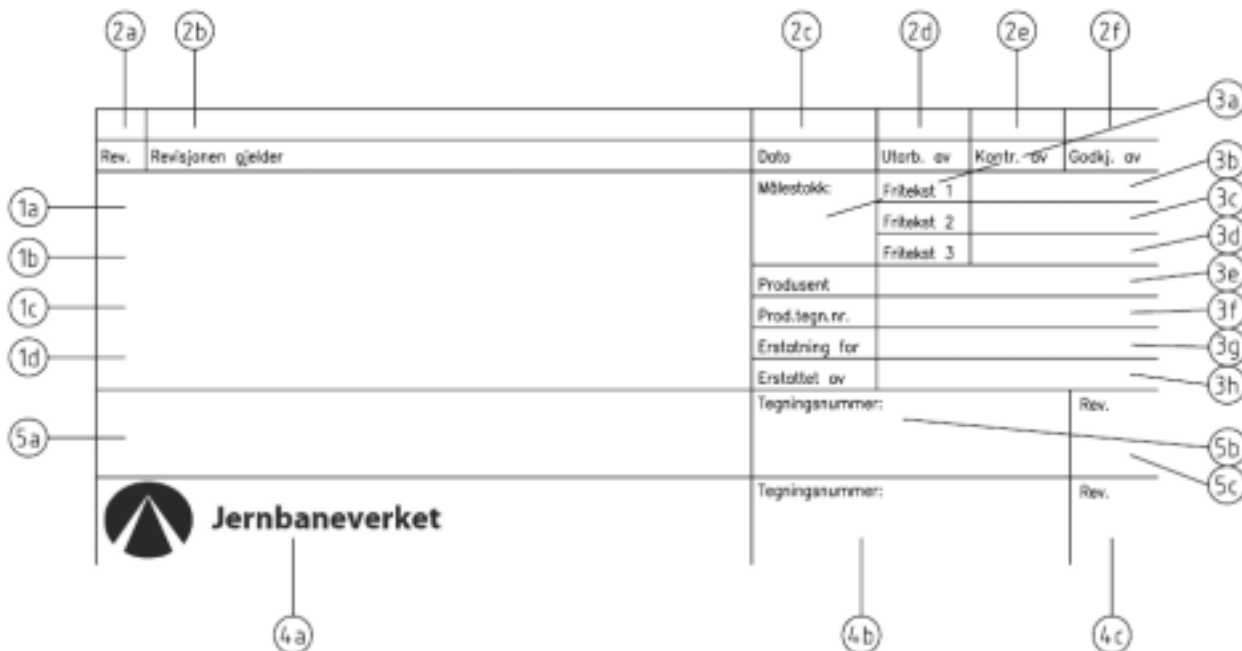
6.2.1.4 Tittelfelt for tekniske tegninger

Jernbaneverkets standard tittelfelt skal benyttes, se figur 2.1 og figur 2.2.

Plassering av tittelfelt skal utføres etter [NS EN ISO 5457], normalt nede til høyre på tegningen.

Figur 2.1 Tittelfelt for tekniske tegninger

Figur 2.2 Tittelfelt for tekniske tegninger i prosjekter

6.2.1.5 Feltforklaring:

Anleggsdokumentasjon

- 1a. Her anføres, bane, banestrekning/sted, frikilometer.
- 1b. Her anføres fag, anleggstype og eventuelt system.
- 1c. Her anføres fritekst/tegningstype.

1d. Her anføres fritekst/tegningstype.

Systemdokumentasjon:

- 1a. Her anføres, anleggstype og system eller fritekst.
- 1b. Her anføres komponent eller fritekst.
- 1c. Her anføres fritekst/tegningstype.
- 1d. Her anføres fritekst/tegningstype.

Felles:

- 2a. Her føres forandringer i tegningen med løpende revisjonsnummerering (000, 001, osv).
 - 2b. Her beskrives formålet med utgivelsen/revisjonen.
 - 2c. Dateres den dagen tegningen/revisjonen er tegnet.
 - 2d. Signeres av den som har utarbeidet tegningen/revisjonen.
 - 2f. Signeres av den som har kontrollert tegningen/revisjonen.
 - 2e. Signeres av den som har godkjent tegningen/revisjonen.
-
- 3a. Her anføres tegningen målestokk.
 - 3b. Felt for fritt bruk.
 - 3c. Felt for fritt bruk.
 - 3d. Felt for fritt bruk.
 - 3e. Her anføres firmanavn for ekstern tegnings produsent.
 - 3f. Her anføres den eksterne produsentens tegningsnummer.
 - 3g. Erstatning for: henviser til nummer for tidligere tegning som er utgått eller utfaset.
 - 3h. Erstattet av: henviser til nummer for ny tegning som erstatter denne tegningen.
-
- 4a. Jernbaneverkets logo.
 - 4b. Her anføres Jernbaneverkets tegningsnummer.
 - 4c. Her føres revisjonsnummer fra felt 2a.

Gjelder kun prosjektmal:

- 5a. Prosjektets navn/logo.
- 5b. Her anføres prosjektets tegningsnummer.
- 5c. Prosjektets revisjonsnummer fra felt 2a.

6.2.1.6 Krav til utfylling av feltene

- feltene 1a-1d skal fylles ut slik at de samlet sett beskriver innholdet i tegningen på en tilfredstillende måte
- i felt 2b skal revisjon 000 aldri fjernes. Siste revisjon skal alltid stå øverst. De 4 siste revisjonene skal alltid være synlig i tittelfeltet i tillegg til revisjon 000
- feltene 2e-2f skal signeres i henhold til Jernbaneverkets myndighetsmatrise
- i felt 2c skal dato angis på følgende måte: DD.MM.ÅÅ
- i felt 2a-2b skal prosjektets revisjonsnummer og revisjonshistorie slettes når tegningen blir godkjent med status "som bygget". Prosjektets revisjonsnummer skal ikke slettes i felt 5c
- all bruk av feltene 3b-3d skal godkjennes av Jernbaneverket, Infrastruktur, Teknikk slik at dokumenthåndteringssystemet kan ivareta registrering av feltene
- Jernbaneverkets tegningsnummer i felt 4b skal tildeles gjennom Jernbaneverkets dokumenthåndteringssystem ProArc

1c. Her anføres fritekst/dokumenttype.

1d. Her anføres fritekst/dokumenttype.

Systemdokumentasjon:

1a. Her anføres, anleggstype og system eller fritekst.

1b. Her anføres komponent eller fritekst.

1c. Her anføres fritekst/dokumenttype.

1d. Her anføres fritekst/dokumenttype.

Felles:

2a. Her føres forandringer i dokumentet med løpende revisjonsnummerering (000, 001, osv).

2b. Her beskrives formålet med utgivelsen/revisjonen.

2c. Dateres den dagen dokumentet/revisjonen er utarbeidet.

2d. Signeres av den som har utarbeidet dokumentet /revisjonen.

2f. Signeres av den som har kontrollert dokumentet /revisjonen.

2e. Signeres av den som har godkjent dokumentet /revisjonen.

3a. Her anføres antall sider dokumentet består av.

3b. Felt for fritt bruk.

3c. Felt for fritt bruk.

3d. Felt for fritt bruk.

3e. Her anføres firmanavn for ekstern dokument produsent.

3f. Her anføres den eksterne produsentens dokumentnummer.

3g. Erstatning for: angir nummer for annet dokument som dette dokumentet erstatter.

3h. Erstattet av: henviser til nummer for annet dokument som erstatter dette dokumentet.

4a. Jernbaneverkets logo.

4b. Her anføres Jernbaneverkets dokumentnummer.

4c. Her føres revisjonsnummer fra felt 2a.

Gjelder kun prosjektmal:

5a. Prosjektets navn/logo.

5b. Her anføres prosjektets dokumentnummer.

5c. Prosjektets revisjonsnummer fra felt 2a.

6.2.2.3 Krav til utfylling av feltene

- feltene 1a-1d skal fylles ut slik at den samlet sett beskriver innholdet i dokumentet på en tilfredstillende måte
- i felt 2b skal revisjon 000 aldri fjernes. Siste revisjon skal alltid stå øverst. De 4 siste revisjonene skal alltid være synlig i tittelfeltet i tillegg til revisjon 000
- feltene 2e-2f skal signeres i henhold til Jernbaneverkets myndighetsmatrise
- i felt 2c skal dato angis på følgende måte: DD.MM.ÅÅ
- i felt 2a-2b skal prosjektets revisjonsnummer og revisjonshistorie slettes når dokumentet blir godkjent med status "som bygget". Prosjektets revisjonsnummer skal ikke slettes i felt 5c
- all bruk av feltene 3b-3d skal godkjennes av Jernbaneverket, Infrastruktur, Teknikk slik at dokumenthåndteringssystemet kan ivareta registrering av feltene
- Jernbaneverkets dokumentnummer i felt 4b skal tildeles gjennom Jernbaneverkets dokumenthåndteringssystem ProArc

6.2.3 Godkjenning og ajourføring av systemtegninger

Ved endringer på systemtegning(er) skal kopier av tegningen(e) sendes Jernbaneverket Infrastruktur, Teknisk, Premiss og utvikling for godkjenning og ajourføring. Endringene inntegnes med forskjellige farger på kopiene. *Rød farge* benyttes for koblinger og utstyr som skal fjernes. *Grønn farge* benyttes for koblinger og utstyr som skal inn. Hvis det er nødvendig å benytte flere farger, skal betydningen angis på hver tegningskopi.

6.3 Endringer

Prosjekterende enhet skal ikke under noen omstendighet foreta endringer i fastsatte planer eller arrangementer uten samtykke fra byggherren. Enhver avvikelse fra dette skal, om dette forlanges, gjøres om på prosjekterende enhets bekostning.

7 GODKJENNING, AKSEPTANSE

7.1 Krav til kvalitetssikring

Det kreves at prosjekterende enhet har system for kvalitetssikring. Oppfyllelse av dette kravet skal kunne dokumenteres.

Oppdragsgiver skal kunne foreta revisjoner hos prosjekterende enhet.